

Η Συμμετοχή της Ρωσίας στις Επιχειρήσεις της Συρίας

Απειλή Πολεμικής Αναμέτρησης

Κατά την έναρξη της κρίσης στη Συρία, η Αμερική και ορισμένοι από τους συμμάχους βρέθηκαν ενώπιον της απειλής της απ' ευθείας πολεμικής αναμέτρησης με τη Ρωσία, ένεκα των δικών τους συμφερόντων η κάθε πλευρά στην περιοχή αυτή.

Ενθυμούμαι εκείνη την εποχή για ημέρες συζητούσαν οι αντίστοιχοι Υπουργοί των Εξωτερικών Αμερικής και Ρωσίας.

Προφανώς, οι μακρές αυτές συζητήσεις αφορούσαν κυρίως τον μελλοντικό διακανονισμό των ισορροπιών των αμοιβαίων συμφερόντων τους στη Συρία και πιθανόν ευρύτερα.

Έτσι αποφεύχθηκε και η απειλή της άμεσης μεταξύ τους πολεμικής σύγκρουσης.

Η Δράση των Τζιχαντιστών - Προσφυγικό

Στη συνέχεια όμως στον χώρο της Συρίας και του διπλανού Ιράκ, άρχισε η στρατιωτική δράση των Τζιχαντιστών με εξοπλισμό τον οποίον είχαν προμηθεύσει οι Αμερικανοί, Τούρκοι, Σαουδική Αραβία, Κατάρ, προκειμένου ν' ανατρέψουν το καθεστώς του Άσαντ στη Συρία, αλλά και αυτόν που λεηλάτησαν από τις στρατιωτικές μονάδες που είχαν εκπαιδεύσει και εξοπλίσει οι ανωτέρω σύμμαχοι και τις οποίες, με μεγάλη ευκολία, όχι μόνον διέλυσαν αλλά και κατέσφαξαν το προσωπικό τους κατά ανομολογούμενο τρόπο.

Έτσι δημιούργησαν οργανωμένο και εξοπλισμένο στρατό και με σφαγές πληθυσμού και καταστροφές, κατόρθωσαν μεταξύ Συρίας και Ιράκ να σχηματίσουν ένα Ισλαμικό Κράτος.

Η πολεμική όμως εν συνεχεία δράση των Αμερικανών και των συμμάχων τους, προς εξόντωση των Τζιχαντιστών, περιορίστηκε μόνο σε αραιούς αεροπορικούς βομβαρδισμούς οι οποίοι, ως γνωστόν, δεν φέρουν ένα στρατιωτικό αποτέλεσμα, εάν δεν συνοδεύονται με δράση χερσαίων δυνάμεων, τις οποίες κανένας από τη συμ-μαχία δεν ήταν πρόθυμος να προσφέρει, όταν μάλιστα ένας αγώνας μέσα σε πόλεις είναι λίαν δυσχερής και επιφέρει πολλές καταστροφές.

Η περιορισμένη όμως δράση της συμμαχίας ενθαρρύνει τους Τζιχαντιστές, όχι μόνον να διατηρούν την περιοχή ελέγχου μεταξύ Συρίας και Ιράκ, αλλά τις τελευταίες ημέρες τους επέτρεψε να ενεργούν τραγικές τρομοκρατικές επιθέσεις με θύματα αθώους πολίτες και σε άλλες χώρες, συνεργαζόμενοι και με άλλους δικούς τους που ζουν σε αυτές.

Τραγική συνέπεια αυτής της ολέθριας δράσης των Τζιχαντιστών στην περιοχή Συρίας-Ιράκ, ήταν ο ξεριζωμός των ανθρώπων από τις εστίες τους, η τραγωδία των οποίων οφείλεται και στο ότι οι Τζιχαντιστές μετέφεραν τον πόλεμο εντός των πόλεων, με μοναδικά θύματα τον άμαχο πληθυσμό (δυστυχώς όπως έπραξε και η Χαμάζ κατά το παρελθόν). Έτσι δημιουργήθηκε το μεγάλο ρεύμα των προσφύγων προς την Ευρώπη, με κύρια είσοδο την Ελλάδα, το οποίον προσθέτει σοβαρά προβλήματα στην Χώρα μας και σε ολόκληρη η Ευρώπη. Αυτήν την τραγωδία των Σύριων οικογενειών, κατά ειρωνικό τρόπο, εκμεταλλεύεται πλήρως η Τουρκία και αυτό διότι πάντοτε επεδίωκε την αλλοίωση του πληθυσμού της Ευρώπης και ιδιαίτερα της Ελλάδας. Αυτές οι πονηρές επιδιώξεις της Τουρκίας πρέπει να γίνουν κατανοητές από το σύνολο των Χωρών της Ευρώπης, προκειμένου να δράσει αποτελεσματικά τόσο για την ισοβαρή κατανομή των προσφύγων στις Χώρες της όσο και για την ελεγχόμενη και ασφαλή έξοδό τους από τις Μικρασιατικές ακτές. Αν δεν δείξει το αυστηρό της πρόσωπο η Ευρώπη και γενικά ο Ο.Η.Ε., τόσο περισσότερο η Τουρκία θα εκμεταλλεύεται υπεροπτικά την γεωπολιτική της θέση.

Έτσι το όλο θέμα, η δράση των Τζιχαντιστών ταυτόχρονα με το προσφυγικό, καθίσταται ακόμη δυσχερέστερη για την Ευρώπη και ιδιαίτερα για την Ελλάδα και επιβάλλεται να λυθεί συνολικά και αποφασιστικά.

Ερωτήματα για τη συμμαχία

Αυτή όμως η ασθενική αντίδραση της συμμαχίας να εξολοθρεύσει τους Τζιχαντιστές εγείρει ερωτηματικά:

Οφείλεται πράγματι σε αδυναμία της συμμαχίας προς αποφυγή κυρίως της ανθρωποθυσίας και των δαπανών που απαιτούσε μία ολοκληρωμένη αντεπίθεση εναντίον των Τζιχαντιστών, ιδιαίτερα στους Αμερικανούς, οι οποίοι πλήρωσαν ακριβά τις προηγούμενες άστοχες, αναποτελεσματικές και λίαν καταστροφικές στρατιωτικές επεμβάσεις σε Αφγανιστάν, Ιράκ και Λιβύη; Για τις οποίες μάλιστα ο Βλαντιμίρ Πούτιν, σε συνέντευξή του στο κανάλι «Russia 1» δήλωσε, ότι «ορισμένοι από τους εταίρους μας έχουν απλώς ... αχταρμά στο κεφάλι τους και δεν κατανοούν με σαφήνεια τι πραγματικά συμβαίνει και ποιοι είναι οι στόχοι που θέλουν να πετύχουν».

Ή ότι η συμμαχία, στην οποία προσεχώρησε και η Τουρκία, πιθανόν ήθελε να εγκατασταθεί και να παγιωθεί ένα σουνιτικό τέτοιο κράτος στη θέση αυτή, ώστε ν' αποτελέσει κάποιο εμπόδιο διεξόδου του Ιράν προς τη Μεσόγειο, αφού απέτυχε η ανατροπή του Άσαντ; Άποψη η οποία ενισχύεται και από τις επανειλημμένες προτάσεις του Πούτιν προς τους άλλους εταίρους, τόσο πριν όσο κατά την διάρκεια των επιχειρήσεων της Ρωσίας στη Συρία, για την από κοινού δράση προς εξόντωση της τρομοκρατίας, για τις οποίες οι εταίροι εκώφευαν. Αναγκάζοντας και πάλι τον Πούτιν στο «Russia 1» να δηλώσει, ότι «δεν κατανοεί τους συναδέλφους στην Ευρώπη και στις Η.Π.Α. όταν λένε, ότι μάχονται κατά της τρομοκρατίας, ενώ δεν βλέπουμε υπαρκτά αποτελέσματα».

Η Τουρκική Διάσταση

Να σημειωθεί, ότι η ανατροπή του Άσαντ ωφελούσε την Τουρκία διότι θα την αναδείκνυαν ως Μεγάλη Περιφερειακή Σουνιτική Δύναμη στην Ανατολική Μεσόγειο.

Πλην όμως η κάθοδος της Ρωσίας στη Συρία και η ενεργός συμμετοχή της στις επιχειρήσεις, μαζί με τις στρατιωτικές δυνάμεις του Άσαντ (στις οποίες συμπράττουν Ιρανοί εθελοντές και μαχητές της Χεζμπολάχ του Λιβάνου), προς εξουδετέρωση των δυνάμεων των Τζιχαντιστών, με επιτυχία μέχρι τώρα, ανέτρεψαν τις επιδιώξεις της Τουρκίας για Μεγάλη Δύναμη στην Ανατολική Μεσόγειο. Η οποία Τουρκία πράγματι, εκτός της παραπάνω αποτυχίας και των άλλων εσωτερικών δυσχερειών, παρά το ευνοϊκό πρόσφατο εκλογικό αποτέλεσμα, το οποίον εγγυάται μία πολιτική σταθερότητα, αντιμετωπίζει την εξέγερση των Κούρδων, οι οποίοι μάχονται για την αυτονομία τους.

Άξια προσοχής όμως είναι η δήλωση του Πούτιν, επίσης στην ίδια συνέντευξή του στο κανάλι «Russia 1», κατά την οποία χαρακτήρισε την Άγκυρα **«εταίρο προτεραιότητας και καλό φίλο»** και σχετικά με τον **«κουρδικό παράγοντα»**, έδειξε την κατανόησή του για τις Τουρκικές ανησυχίες. Συμπληρώνοντας, ότι **«είμαστε έτοιμοι να λάβουμε υπ' όψιν αυτές τις ανησυχίες στην κοινή μας δράση...»**.

Είναι γεγονός, ότι παρόλη την αλαζονική συμπεριφορά της Τουρκίας έναντι των Μεγάλων Δυνάμεων, δεν παύουν αυτές να την ευνοούν, λόγω της εξαιρετικής γεωπολιτικής θέσης την οποία κατέχει.

Ακόμη και αυτή η εύνοια της Ρωσίας, όπως φαίνεται από την παραπάνω δήλωση του Πούτιν, αξίζει της προσοχής μας για την εξωτερική μας πολιτική, αλλά και για την εγκράτεια των συναισθημάτων μας έναντι των φίλων μας των Ρώσων, διότι παντού και πάντοτε κυριαρχεί το συμφέρον του καθενός.

Η Συμφωνία Ιράν-Δύσης και οι Συνέπειές της

Μετά όμως από αυτή την παρεμβολή με τις εξελίξεις που έχουν σχέση με την Τουρκία, επανερχόμεθα στο κεντρικό μας θέμα γύρω από το Συριακό.

Η έναρξη της κρίσης στο Συριακό συνέ- βη την εποχή που διεξάγοντο οι μακρο- χρόνιες συζητήσεις των Μονίμων Μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας του Ο.Η.Ε. με το Ιράν, για να αναστείλει τον πυρηνικό του εξοπλισμό, προκειμένου να γίνει αντί- στοιχα η άρση του οικονομικού αποκλεισμού που είχε επιβληθεί στο Ιράν.

Παρόλο που οι συνομιλίες έδειχναν, ότι ήταν στο τέλος τους, αυτές συνεχίζονταν κυρίως μεταξύ Αμερικής και Ιράν, μέχρις ότου επέλθει κάποια συμφωνία.

Εκείνες τις ημέρες είχε γραφεί δημοσιογραφικά, ότι το Ιράν θα δεχόταν να υπογράψει την ακύρωση του πυρηνικού του εξοπλισμού, αν η Αμερική του εξασφάλιζε κάποια κυρίαρχη θέση στην Εγγύς Ανατολή.

Τελικά, η Αμερική, υπό την πίεση μίας τέτοιας συμφωνίας με το Ιράν, αλλά και τις αντιδράσεις των άλλων γύρω Σουνιτικών Χωρών και κυρίως της Σαουδικής Αραβίας, πιθανόν να ανέχθηκε την δημιουργία αυτού του Σουνιτικού Ισλαμικού Κράτους στην περιοχή αυτή ή τουλάχιστον την αποδοχή αντιστοίχως ζωνών επιρροής στη Συρία και στο Ιράκ, των Σιιτών εκ μέρους του Ιράν και των Σουνιτών εκ μέρους της Σαουδι- κής Αραβίας, η οποία πάντοτε και τόσο πολύ στήριζε τους σουνίτες Τζιχαντιστές.

Τουλάχιστον η τελευταία εκδοχή ενισχύεται από τις συναντήσεις στην Βιέννη μεταξύ Αμερικής-Ρωσίας-Ιράν και Σαουδικής Αραβίας.

Εκτιμάται όμως, ότι αυτές οι συναντήσεις δεν αφορούσαν μόνο τις ζώνες επιρροών αλλά και την κατανομή εκμετάλλευσης των ενεργειακών πηγών, κυρίως μεταξύ Αμε- ρικής και Ρωσίας.

Εάν ισχύει κάτι από τα παραπάνω, δεν παύουν να δημιουργούνται και συνθήκες για την ανεξαρτητοποίηση των Κούρδων στο Βόρειο Ιράκ.

Η Αντίδραση Ρωσίας

Η απροθυμία των Αμερικανών και των άλλων να συνεργασθούν με τους Ρώσους, οι επιτυχίες των Τζιχαντιστών στην περιοχή και η εξασθένιση των δυνάμεων του Άσαντ, υποχρέωσαν την Ρωσία να επέμβει άμεσα στη Συρία με συνδρομή του Ιράν και του Ιράκ, εφόσον επέτρεψαν στον εναέριο χώρο τους να υπερίπτανται οι Ρωσικοί πύ- ραυλοι και να γίνονται επίσης Ρωσικές αερομεταφορές προς την Συρία), προς εξό- ντωση των Τζιχαντιστών.

Με άλλα λόγια, οι Ρώσοι αντιδρούν άμεσα επιχειρησιακά, διότι θέλουν να εδραιώ- σουν τα δικά τους συμφέροντα στη Συρία και να εξασφαλίσουν τις εκεί ευρισκόμενες στρατιωτικές τους βάσεις. Θα περιορισθούν όμως οι επιχειρήσεις τους σε αυτά τα όρια ή θα επεκταθούν ευρύτερα;

Ο χρόνος θα δείξει πού θα οδηγήσουν τα πράγματα τελικά.

Το Τόξο Ρωσίας-Κίνας-Ιράν

Αν και κάποια εξέλιξη διαφαίνεται από την δήλωση του Πούτιν στην παραπάνω συνέντευξή του, ότι επιδίωξή του είναι να δημιουργηθούν οι συνθήκες για μία πολιτι- κή συμφωνία μεταξύ των αντιμαχομένων Σύριων.

Γεγονός που φαίνεται να τίθεται σε ενέργεια με την έναρξη συζητήσεων επ' αυτού του θέματος στην Βιέννη μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων δυνάμεων.

Πλην όμως, τι θα γίνει με τους Τζιχαντιστές στην περιοχή και με την τρομοκρατική τους δράση και στις άλλες χώρες;

Πλην όμως, αυτές οι από κοινού επιχειρήσεις των Ρώσων με τους Ιρανούς-Ιρακινούς στο πλευρό τους, ενισχύουν και εδραιώνουν τη θέση των Ρώσων στην περιοχή, με πιθανόν αποτέλεσμα να δημιουργηθεί ένα τόξο συμμαχίας στην Ανατολή, το οποίον θ' αρχίζει από τη Ρωσία, θα διέρχεται από την Κίνα για να καταλήξει μέσω του δυνα- μικού πλέον Ιράν στην Ανατολική Μεσόγειο.

Σε αυτό το σημείο, αξίζει να αναφερθεί και η παρουσία στην Ανατολική Μεσόγειο τμήματος του Κινεζικού στόλου, μαζί με τον Ρωσικό, που εκπέμπει προφανώς κά- ποια μηνύματα:

Και αυτά θα μπορούσαν να είναι η διεθνής παρουσία της Κίνας, ως μεγάλης ναυτικής δύναμης, επίσης να σημαίνει τη στενή της συμμαχία με τη Ρωσία, αλλά και ως βρι-

σκόμενη η ναυτική της αυτή δύναμη εγγύς της Τουρκίας, ν' αποτελεί και κάποια προειδοποίηση προς αυτήν για την δράση της προς την ομόθρησκη κοινότητα των Ουιγούρων-Τούρκων, που είναι εντός της επικράτειας της Κίνας.

Ωφελιμότητες Ρωσίας-Ιραν

Γεννάται όμως ένα βασικό ερώτημα, πέραν αυτού που διατυπώνεται δημοσίως από τον Πούτιν, ότι ο μόνος στόχος στη Συρία είναι να υποστηρίξουμε τη νόμιμη Κυβέρνηση και τελικά μία πολιτική συμφωνία με τους αντιφρονούντες, τι άλλο επιδιώκει η Ρωσία, αλλά και η σύμπραξή τους στις επιχειρήσεις με το Ιράν, αλλά και το Ιράκ; Κατ' αρχάς, όπως καθαρά προβάλλεται και στη συνέντευξή του, ότι η Ρωσία έχει εκσυγχρονίσει τον πολεμικό της εξοπλισμό και επομένως έχει ανάγκη από φίλες χώρες στις οποίες να εξαγάγει αυτόν.

Επί πλέον, εφόσον δημιουργηθούν στην Εγγύς Ανατολή ευνοϊκές καταστάσεις για το Ιράν, υπάρχει πιθανότητα, με την υποστήριξη Ρώσων επιχειρηματιών, να φέρει μέσω αγωγών το αέριό του και το πετρέλαιό του, ως και των άλλων Χωρών της περιοχής, στη Μεσόγειο, εκείθεν, συγκεντρώνοντας και τα προϊόντα των κοιτασμάτων της Μεσογείου και μέσω αυτής, να προωθηθούν συνολικά τα προϊόντα αυτά στην Ευρώπη, ως ένας εναλλακτικός δρόμος έναντι αυτού που υπάρχει στην Τουρκία.

Μία τέτοια εξέλιξη θα ευνοούσε τις εθνικές μας επιδιώξεις γενικά στη Μεσόγειο, διότι ο αγωγός αυτός θα διερχόταν από τη Χώρα μας.

Τέλος η Ρωσία παγιώνει, όπως κι αν εξελιχθούν τα πράγματα, την διατήρηση των πολεμικών στρατιωτικών βάσεων στο έδαφος της Συρίας, παγιώνοντας ταυτοχρόνως και την παρουσία της στη μεγάλου στρατηγικού ενδιαφέροντος Ανατολική Μεσόγειο. Ταυτοχρόνως πραγματοποιεί και το Ιράν το προαιώνιο όνειρό του για έξοδο προς τη Μεσόγειο Θάλασσα.

Τελικά ο Πούτιν άδραξε την ευκαιρία των κατάλληλων συνθηκών που δημιουργήθηκαν και νομίμως έδρασε προς τη Συρία, δημιουργώντας πλέον νέες καταστάσεις στην Ανατολική Μεσόγειο.

Η Ελλάδα στις Νέες Συνθήκες

Επομένως, τίθεται θέμα αν όλη αυτή η κατάσταση, που ίσως διαμορφώνεται, στις Χώρες της Ανατολικής Μεσογείου περιλαμβανομένης και της Τουρκίας, δημιουργεί κάποιες ευνοϊκές συνθήκες για τα εθνικά μας θέματα στην Ανατολική Μεσόγειο.

Κατ' αρχάς, φρονώ με σταθερή τη στρατηγική μας θέση προς την Δύση, η κάθοδος της Ρωσίας, όπως περιγράφηκε ανωτέρω, ανοίγει και ευελιξία χειρισμών των θεμάτων μας.

Επίσης ενισχύει, προς το συμφέρον όλων, την δημιουργία του συμμαχικού τόξου μεταξύ Ελλάδας-Αιγύπτου-Κύπρου-Ισραήλ (πέραν των δυσχερειών που υπάρχουν από τις ταραχές μεταξύ Ισραήλ και Παλαιστινίων και τις αντιδράσεις του για το Ιράν, οι οποίες εκτιμάται, ότι θα υπερκερασθούν με τη νέα κατάσταση που διαμορφώνεται στη Μέση Ανατολή).

Τέλος εκτιμάται, ότι πρέπει να αντέξουμε τις διεθνείς πιέσεις για οποιαδήποτε λύση στο Κυπριακό, η οποία δεν εξυπηρετεί τα Ελληνικά συμφέροντα, λόγω της διαμορφούμενης νέας κατάστασης στην Ανατολική Μεσόγειο.

Αυτή η εμπλοκή στα γεωπολιτικά και του προσφυγικού επιβάλλουν στη Χώρα μας την αντιμετώπιση αυτού του σοβαρού προβλήματος από κοινού με τους εταίρους μας σε Ευρωπαϊκό αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Επίσης, χρειάζεται ετοιμότητα και επαγρύπνηση προς εξασφάλιση θετικών συνθηκών για όλα τα εθνικά μας θέματα.

Τελικά, η όλη παραπάνω περιγραφή και ανάλυση των πραγμάτων αποκαλύπτουν την ποικιλία και την ρευστότητα αυτών, ενώ δεν παύουν ταυτόχρονα να σηματοδοτούν κάποια νέα κατάσταση που διαμορφώνεται στις Χώρες της Ανατολικής Μεσογείου και επομένως απαιτούν μεγάλη επαγρύπνηση από πλευράς Ελλάδας και ανάληψη πρωτοβουλιών στον κατάλληλο χρόνο, με την υποστήριξη του συνόλου του πολιτικού φάσματος της Χώρας, χωρίς τους κομματικούς ανταγωνισμούς.

Οι καιροί θα δείξουν, αλλά ανεξάρτητα τι θα δείξουν οι καιροί, είναι επείγουσα ανάγκη να συγκροτηθεί ένα Εθνικό Συμβούλιο Άμυνας και Ασφάλειας της Χώρας - έπρεπε να είχε δημιουργηθεί πριν από χρόνια - το οποίο να παρακολουθεί και να σχεδιάζει συντονισμένα την εθνική μας άμυνα και ασφάλεια σε μία συνεχή και διαρκή βάση.

Με εκτίμηση
Άρης Διαμαντόπουλος
Υποστράτηγος ε.α – Ψυχολόγος – Δρ Φιλοσοφίας

Σημείωση

Η συνέντευξη του Βλαντιμίρ Πούτιν δημοσιεύθηκε στο 310 τεύχος των ΕΠΙΚΑΙΡΩΝ από τον δημοσιογράφο Θανάση Αυγερινό.